

## สารบัญ

|                                                                                                | หน้า      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| กิตติกรรมประกาศ                                                                                | ก         |
| บทคัดย่อภาษาไทย                                                                                | ง         |
| บทคัดย่อภาษาอังกฤษ                                                                             | ช         |
| สารบัญตาราง                                                                                    | ญ         |
| <b>บทที่ 1 บทนำ</b>                                                                            | <b>1</b>  |
| 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา                                                              | 1         |
| 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย                                                                     | 5         |
| 3. ขอบเขตและวิธีการวิจัย                                                                       | 6         |
| 4. นิยามศัพท์                                                                                  | 8         |
| <b>บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</b>                                                  | <b>9</b>  |
| 1. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความตระหนัก                                                        | 9         |
| 2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้                                                                      | 14        |
| 3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม                                                                     | 15        |
| 4. แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติ                                                                   | 17        |
| 5. แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ทางวิชาการ                                                         | 18        |
| 6. แนวคิดเกี่ยวกับการรับข่าวสาร                                                                | 19        |
| <b>บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา</b>                                                              | <b>21</b> |
| 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง                                                                     | 21        |
| 2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา                                                                  | 21        |
| 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล                                                                         | 25        |
| 4. การวิเคราะห์ข้อมูล                                                                          | 25        |
| 5. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย                                                           | 26        |
| <b>บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล</b>                                                            | <b>27</b> |
| 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ประสบการณ์ทางวิชาการและการรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม | 29        |

|                                                                                                                                                                   | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 2. ข้อมูลเกี่ยวกับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อนมนุษย์<br>และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร                                                                 | 36   |
| 3. การเปรียบเทียบประสบการณ์ทางวิชาการและ<br>การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมกับความตระหนักเรื่อง<br>ผลกระทบต่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมี<br>ทางการเกษตร | 53   |
| 4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข<br>ผลกระทบต่อนมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมี<br>ทางการเกษตรในการทำงานวิจัยของนักวิชาการ                     | 60   |
| <b>บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ</b>                                                                                                                       | 64   |
| 1. สรุปผลการวิจัย                                                                                                                                                 | 64   |
| 2. อภิปรายผล                                                                                                                                                      | 68   |
| 3. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย                                                                                                                                        | 76   |
| <b>บรรณานุกรม</b>                                                                                                                                                 | 79   |
| <b>ภาคผนวก</b>                                                                                                                                                    |      |
| ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา                                                                                                                                      | 84   |
| ข. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสารเคมีทางการเกษตร                                                                                                                    | 98   |
| <b>ประวัติผู้เขียน</b>                                                                                                                                            | 103  |

## สารบัญตาราง

| ตาราง |                                                                                                                                                       | หน้า |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1     | จำนวนและร้อยละลักษณะส่วนบุคคล ของนักวิชาการเกษตร<br>สาขาพืชศาสตร์                                                                                     | 29   |
| 2     | จำนวนและร้อยละของนักวิชาการเกษตร สาขาพืชศาสตร์<br>จำแนกตามความรู้ทางวิชาการและความชำนาญการปฏิบัติงานวิจัย<br>แต่ละด้าน                                | 30   |
| 3     | จำนวนและร้อยละของนักวิชาการเกษตร สาขาพืชศาสตร์<br>จำแนกตามการฝึกอบรม สัมมนา ฐานงานด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม                                          | 32   |
| 4     | จำนวนและร้อยละของนักวิชาการเกษตร สาขาพืชศาสตร์<br>จำแนกตามการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม<br>ให้ประชาชน                         | 32   |
| 5     | จำนวนและร้อยละของนักวิชาการเกษตร สาขาพืชศาสตร์<br>จำแนกตามการรับรู้ คิดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่าง ๆ                                         | 33   |
| 6     | ค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องผลกระทบต่อนุชนัยจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร                                                                                     | 36   |
| 7     | ค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องผลกระทบต่องีงแวดล้อมจากการใช้สารเคมี<br>ทางการเกษตร                                                                             | 39   |
| 8     | ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเพื่อป้องกันผลกระทบต่อนุชนัยจากการใช้สารเคมี<br>ทางการเกษตร                                                                          | 42   |
| 9     | ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเพื่อป้องกันผลกระทบต่องีงแวดล้อมจากการใช้สารเคมี<br>ทางการเกษตร                                                                      | 45   |
| 10    | ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย                                                                                   | 48   |
| 11    | ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรกับความรู้ทาง<br>วิชาการและความชำนาญงานวิจัย | 53   |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตาราง |                                                                                                                                                                                                     | หน้า |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 12    | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรกับความรู้ทางวิชาการและความชำนาญงานวิจัย                                               | 53   |
| 13    | การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตามการฝึกอบรม สัมมนา ดูงานด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อม               | 54   |
| 14    | การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตามการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านการเกษตรและสิ่งแวดล้อมให้ประชาชน | 54   |
| 15    | ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรกับการได้รับรู้ ติดตาม ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากวิทยุ                                          | 55   |
| 16    | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากวิทยุ                                                      | 55   |
| 17    | ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรกับการได้รับรู้ ติดตาม ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากโทรทัศน์                                       | 56   |
| 18    | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตามการรับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์                                                   | 56   |

## สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตาราง |                                                                                                                                                                                | หน้า |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 19    | ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร กับการได้<br>รับรู้ ติดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากหนังสือพิมพ์      | 57   |
| 20    | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตาม<br>การรับรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์                  | 57   |
| 21    | ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร กับการได้รับรู้<br>ติดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากวารสาร เอกสารต่างๆ | 58   |
| 22    | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตาม<br>การรับรู้ข่าวสารจากวารสาร เอกสารต่างๆ            | 58   |
| 23    | ความแปรปรวนทางเดียวของระดับความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร กับการได้<br>รับรู้ ติดตามข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมจากบุคคล             | 59   |
| 24    | ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความตระหนักเรื่องผลกระทบต่อ<br>มนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร จำแนกตามการ<br>รับรู้ข่าวสารจากบุคคล                         | 59   |